

Sygn. akt II KK 507/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 22 listopada 2022 r. w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w. oraz art. 15 § 2 i 4 k.p.w.

sprawy **P. R.**

ukaranego za czyn z art. 94 § 1 k.w. i in.

z powodu kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść
od prawomocnego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w
Lublinie z siedzibą w Świdniku

z dnia 7 lipca 2022 r., sygn. akt II W 1176/22

**uchyla wyrok w zaskarżonej części, tj. dotyczącej
nieorzeczenia środka karnego w postaci zakazu prowadzenia
pojazdów, i w tym zakresie przekazuje sprawę do ponownego
rozpoznania Sądowi Rejonowemu Lublin-Wschód w Lublinie z
siedzibą w Świdniku.**

UZASADNIENIE

P. R. został obwiniony o to, że:

1. w dniu 1 lutego 2022 r., około godz. 02:06, w L. przy ul. [...], na stacji paliw A. dokonał kradzieży paliwa PB 95 Pro w ilości 13,28 litrów, o wartości 72,64 zł, na szkodę firmy A. Sp. z o.o., tj. o czyn z art. 119 § 1 k.w.;
2. w czasie i miejscu jak w pkt I, na drodze publicznej prowadził pojazd marki [...] o nr rej. [...], nie mając do tego uprawnień, tj. o czyn z art. 94 § 1 k.w.

Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku wyrokiem nakazowym z dnia 7 lipca 2022 r., sygn. akt II W 1176/22:

1. uznał obwinionego P. R. za winnego dokonania zarzucanych mu czynów, wyczerpujących dyspozycję art. 119 § 1 k.w. i art. 94 § 1 k.w., i na podstawie art. 94 § 1 k.w. w zw. z art. 9 § 2 k.w. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 1 500 zł;
2. zwolnił obwinionego od kosztów sądowych, wydatkami obciążając Skarb Państwa.

Przedmiotowy wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się w dniu 9 sierpnia 2022 r. (k.24-25 akt głównych).

W dniu 14 października 2022 r. (data prezentaty) do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja Prokuratora Generalnego od ww. wyroku Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku.

Skarżący wskazał, że wyrok ten zaskarża w części dotyczącej orzeczenia o karze, w zakresie braku obligatoryjnego rozstrzygnięcia o środku karnym w postaci zakazu prowadzenia pojazdów, na niekorzyść obwinionego P. R.. W *petitum* kasacji zarzucił *„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 94 § 3 k.w. w zw. z art. 29 § 1 i 2 k.w., polegające na nieorzeczeniu wobec obwinionego P. R. obligatoryjnego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, do czego zgodnie z treścią przywołanych przepisów, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2022 r., Sąd był zobowiązany w sytuacji uznania obwinionego za winnego popełnienia, w dniu 1 lutego 2022 r., wykroczenia z art. 94 § 1 k.w.”.*

Zarzucając powyższe, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, co uprawniało do jej uwzględnienia na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w.

Podzielić należy stanowisko Prokuratora Generalnego o wadliwości rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji w zakresie braku orzeczenia wobec ukaranego obligatoryjnego środka karnego.

Na skutek nowelizacji przepisów Kodeksu wykroczeń, która dokonana została ustawą z dnia 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z dnia 2021.12.16, poz. 2328) – w przypadku popełnienia wykroczenia z art. 94 § 1 k.w., od dnia 1 stycznia 2022 r. sąd zobligowany jest do orzeczenia środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów (zob. aktualne brzmienie art. 94 § 3 k.w. oraz art. 94 § 1 k.k., obowiązujące również w dacie wykroczenia popełnionego przez P. R.). Zasady jego wymiaru określa art. 29 k.w. W zaskarżonym kasacją wyroku nakazowym zaniechano orzeczenia tego środka karnego, nie realizując tym samym nałożonego ustawą obowiązku. Wobec obligatoryjnego brzmienia przepisu art. 94 § 3 k.w., wadliwość zaskarżonego wyroku ma charakter rażący i w sposób oczywisty wywiera wpływ na jego treść. Na marginesie należy przypomnieć, że uchwała pełnego składu Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2015 r., I KZP 21/14 (OSNKW 2016, z. 1, poz. 1), dopuszcza w postępowaniu kasacyjnym uchylenie zaskarżonego wyroku wyłącznie w części, w jakiej nie zawiera ono rozstrzygnięcia w przedmiocie środka karnego, którego zastosowanie było obligatoryjne. Niewątpliwie uchwała ta zachowuje aktualność także w obecnie obowiązującym stanie prawnym (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2017 r., IV KK 91/17, LEX nr 2389564).

W tym stanie rzeczy, zaskarżony wyrok należało uchylić w części dotyczącej braku obligatoryjnego rozstrzygnięcia o środku karnym – i w tym zakresie przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku do ponownego rozpoznania. Sąd ten powinien uwzględnić, obowiązujący w dacie popełnienia wykroczenia, stanowczy charakter przepisu art. 94 § 3 k.w. Jednocześnie należy zgodzić się ze skarżącym, że skoro sprawcą wykroczenia z

art. 94 § 1 k.w. jest osoba prowadząca pojazd mechaniczny, to środek karny, o którym mowa w art. 94 § 3 k.w., powinien dotyczyć właśnie pojazdów mechanicznych (ustawodawca w art. 94 § 1 k.w. posługuje się pojęciem „*pojazd mechaniczny*”, zaś w art. 94 § 1a k.w. pojęciem „*pojazd inny niż mechaniczny*”). Słuszny jest bowiem pogląd orzeczniczy – wyrażony na gruncie podobnej regulacji z art. 87 § 3 k.w. – że zakaz prowadzenia pojazdów, aby stanowił realną dolegliwość dla ukaranego za wykroczenie związane z prowadzeniem pojazdu (w tym przypadku bez uprawnienia) oraz realizował swoje cele, musi pozostawać w funkcjonalnym związku z rodzajem pojazdu, którego prowadzenia dopuścił się sprawca (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2019 r., sygn. akt III KK 222/18, LEX nr 2691576). Stąd też, w obowiązującym stanie prawnym, w razie popełnienia wykroczenia z art. 94 § 1 k.w., obligatoryjnie należy orzec zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

[as
a!]